

Когато Събранието обяви духовнитѣ имоти народни, то възложи на държавното съкровище грижата да заплати всичкитѣ му дългове. Както и да е тия имоти можаха да послужатъ за источникъ на държавата, но само въ тоя случай ако правителството изработяше нѣкоя финансова комбинация. Завзеха се да издадѣтъ подъ залогъ за тѣхъ каймета или тѣй нарѣченитѣ *ассигнаци*, отъ които първия отпускъ бѣше 400 милиона. Залогътъ струваше сто пѣти повече отъ суммата на издаденитѣ ассигнации, слѣдователно това финансово мѣроприятие бѣ свършено законно; то трѣбваше да улесни продажбитѣ, раздробяването и демократизацията на имотитѣ, което бѣше тѣй сжщо едно прѣвѣсходно политическо мѣроприятие. То има успѣхъ. Но успѣха му и възрастающитѣ нужди накараха Събранието малко слѣдъ това да издаде новъ отпускъ, два пѣти по голѣмъ отъ първия, и то съ задължителенъ курсъ; министра на финанситѣ Некеръ рѣшително се противяше на това, но не го послушаха. Слѣдующитѣ правителства бѣха повлечени отъ тоя примѣръ въ единъ губеленъ, може би и неизбѣженъ, пѣтъ.

Но продажбата на черковнитѣ имоти, слѣдъ която се почна и продажбата на дворянскитѣ, има особено важно значение отъ социална глѣдна точка, тѣй като именно чрѣзъ това се извърши пълното прѣобразование въ режима на собствеността.

Дворянетѣ, бѣлото духовенство и монастиритѣ държаха въ рѣцѣтѣ си въ необработено състояние много голѣмо количество земи, които сега почнаха да се обработватъ: тая бѣше първа и най важна реформа.

Прѣди революцията, безъ да се глѣда на хилядитѣ прѣчки, въ които бѣше стѣснена индустрията, градския жителъ можаше да печели пари съ труда си. Селския жителъ бѣше много по стѣсненъ отъ привилегиитѣ на земелната собственостъ: най първо той рѣдко можаше